

Asia: VN/34422/2021

Luonnos hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain 4 ja 5 §:n muuttamisesta ja 5 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry (jäljempänä MaRa) toteaa lausuntonaan seuraavaa:

1. Kotimarkkinoiden tilanteesta

Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan aiheuttama kansainvälisen tilanteen kiristyminen, pakotteet, energian ja raaka-aineiden voimakas hinnannousu ovat iskeneet raskaasti matkailu-, ravintola- ja tapahtuma-alaan. Esimerkiksi kesäkuussa 2022 dieselin hinta oli 65 prosenttia ja sähkön hinta 32 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Ravintoloiden maksamat tukkuhinnat ovat kohonneet kuluttajahintoja nopeammin. Vuoden 2022 kesäkuussa ravintolaruoan raaka-aineiden tukkuhinnat olivat 13,3 prosenttia korkeammalla tasolla kuin vuoden 2021 syyskuussa, kun vastaavasti yleiset kuluttajahinnat nousivat samalla aikavälillä 6,8 prosenttia. Taloudellista ahdinkoa syventää se, että yritykset kohtaavat uuden kriisin koronapandemian raskaiden rajoitustoimien jälkeen.

Kustannusten voimakkaan kallistumisen ja Venäjän hyökkäyssodan seurauksena kuluttajien luottamus on alimmalla tasolla mittaushistoriansa aikana. Vaikka inflaatio heikkenee nykyennusteiden mukaan ensi vuoden puolella, kuluttajien heikko luottamus vaikuttaa vaikeasti arvioitavissa olevalla tavalla kotimarkkinoilla toimivien yritysten liiketoimintaan vielä tulevinakin vuosina.

Kallis polttoaineiden hinta vaikuttaa suoraan suomalaisten matkustushalukkuuteen kotimaassa, sillä suomalaiset tekevät esimerkiksi Pohjois-Suomen matkoista noin 90 prosenttia henkilöautolla. Korvaavia vaihtoehtoja henkilöautolle ei käytännössä ole. Polttoaineen korkea hinta tukee kotimaan matkailun sijaan ulkomaan matkailua, koska esimerkiksi viihderisteilyjen ja ulkomaan lentojen polttoaineet ovat arvonlisäveroista vapaita. Tilannetta pahentaa vielä se, että polttoaineiden osuudesta maksetaan arvonlisäveroa.

Kotimarkkinoiden toimivuudella on suuri merkitys Suomen kansantaloudelle. Talouden näkymät ovat hyvin epävarmat. Tällaiseen taloustilanteeseen sopii erityisen huonosti esityksessä oleva ehdotus, jonka mukaan jakeluelvoite nostettaisiin 13,5 prosentista (vuonna 2024) 24 prosenttiin ja jakeluelvoitetta kiristettäisiin aiemmin päätetyistä tasoista. Huomioon tulee ottaa myös se, että monien kotimarkkinayritysten talous on kuralla kaksi vuotta kestäneiden koronarajoitusten takia.

.

2. Jakeluelvoitteen alentaminen vuonna 2023 välttämättömänä – ei kiristystä vuosille 2024–2030

Varautumisen ministerityöryhmä päätti 7.4.2022, että polttoaineiden jakeluelvoitetta alennetaan väliaikaisesti 7,5 prosenttiyksiköllä vuonna 2022 ja vuonna 2023.

Jakeluelvoitteen laskeminen vuonna 2022 alensi polttoaineiden pumppuhintoja kesällä 2022 ja toi kaivattua helpotusta Venäjän hyökkäyssodan takia korkealle kohonneisiin autoilun ja kuljetusten kustannuksiin.

HE-luonnoksessa esitetään, että uusiutuvien polttoaineiden jakeluelvoitteen alentamista jatketaan ministerityöryhmän linjauksen mukaisesti myös vuonna 2023 (21 prosenttia --> 13,5 prosenttia). MaRa pitää jakeluelvoitteen alentamista erittäin tervetulleena ja välttämättömänä.

Ehdotuksen mukaan jakeluelvoitteen alentamisesta vuosilta 2022 ja 2023 toteutumatta jääneet päästövähennykset katettaisiin korottamalla seuraavien vuosien jakeluelvoitetta. Samalla vuoden 2030 jakeluelvoitetta nostettaisiin 30 prosentista 34 prosenttiin.

Kotimarkkinoilla toimivien yritysten kilpailukyvyyn ja työllistämismahdollisuuksien edistäminen ja kuluttajien ostovoiman turvaaminen on tärkeää myös päästövähennyksien aikaansaamiseksi. Jos taloudellinen tilanne on heikko, toimijat eivät pysty tekemään päästöjä vähentäviä toimia. Venäjän Ukrainassa aloittaman hyökkäyssodan, talouspakotteiden – ja vastapakotteiden takia nousseet energian- ja polttoaineenhinnat vaikuttavat erittäin negatiivisesti kuluttajien ja yrittäjien taloudelliseen tilanteeseen. Valtion ei tule lisätä yritysten ja kuluttajien ahdinkoa kustannuksia lisäävillä päätöksillään.

Tulevien vuosien talouden kehitykseen, polttoaineiden ja energiahintojen kehitykseen liittyy niin paljon epävarmuustekijöitä, että jakeluelvoitteen tasojen korottamiselle vuodesta 2024 alkaen ei ole perusteita. MaRa katsoo, että, että biopolttoaineiden jakeluelvoitteen tasoa vuosien 2024–2030 osalta tulee tarkastella myöhemmin. Tarkastelu tulee tehdä syksyllä 2023.

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Timo Lappi

toimitusjohtaja

Kai Massa

lakimies

Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry on matkailu-, ravintola- ja vapaa-ajan palvelu-alojen elinkeino- ja työmarkkinajärjestö. MaRa edustaa hotelleja, kylpylöitä, viikko-osakeyrityksiä, leirintäalueita, kongressi- ja tapahtumatoimialan yrityksiä, ravintoloita, catering-yrityksiä, eines- ja valmistuskeittiöitä, kahviloita, pubeja, yökerhoja, liikenne-asemia, huvi-, teema- ja elämyspuistoja, keilahalleja, festivaaleja ja konserttitapahtumia, ohjelmanpalveluyrityksiä, luontomatkaileuyrityksiä, hiihtokeskuksia sekä matkailun markkinointi- ja välityspalveluita tarjoavia yrityksiä. MaRassa on 3 100 jäsentä, joilla on 7 700 toimipaikkaa. MaRan jäsenyritykset työllistävät noin 70 000 henkilöä

Massa Kai
Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry